

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Айыл Чарба факультети
Мөмө-жемиш жана Талаа өсүмдүктөрү Бөлүмү
Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
ВТВ-401	ШАЛБАА, ЖАЙЫТ ЖАНА ТОЮТ ӨСҮМДҮКТӨРҮ	ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ	7	3 + 2	4	5

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Доц.Др. Селахаттин Чынар
Курстун мугалими	Доц.Др. Селахаттин Чынар
Курстун тили	Түркчө
Жардамчылар	Arş. Göğ. Hasan CAN
Аудитория	ZİR-102
Курстун максаты	Шалбаа жана тоют өсүмдүктөрүнүн катуусу жана коюу тоют булактары катары мал багуучулукта жана башка жактардан колдонуусу жана коргоо принциптери менен маанилүүлүгүнүн түшүндүрүлгөн сабак болуп эсептелет.

Колдонулуучу адабияттар

	Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1	Шалбаанын колдонулушу, Т.Түкөл жана Р.Хатипоглу, Чүрф жыйнактары, 1997	Китеп
2	Шалбаа селекциясы, М.Алтын, А.Көккуш, А.Коч, ТС Айыл чарба жана айыл иштери министрлиги, ТАГЕМ, 1-2-3-томдору, Измир, 2009.	Китеп
3	Дан өсүмдүктөрү жана буудай турдүү тоют өсүмдүктөрү, Себахаттин Элчи, ТС Айыл чарба жана айыл иштери министрлиги, 2005	Китеп
4	Тоют даярдоочуга кеп кеңеш. Фрунзе, изд-во Кыргызстан, 1989. Бөлөкбаев Ы.Б., Жолдошев К.Ж., Токтогужоев Ш.Т	Китеп
5	Перспективные виды и сорта многолетних злаковых трав для горной зоны Киргизии. Научные труды, Кормопроизводства в Киргизии Фрунзе, 1982. Токтогужоев Ш.Т., Кайкиев А.К	Китеп
6	Кыргызстандын тоют өсүмдүктөрү. Фрунзе, Кыргызстан 1991. Токтогужоев Ш.Т	Китеп
7	Справочник по климату СССР Киргизская ССР. Температура воздуха и почвы. Вып ч. П.Л, Гидрометеиздат. 1966	Китеп
8	Флора Киргизской ССР Фрунзе 952-1965	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Ара сынак - 40%; Финал сынак - 60%
---	------------------------------------

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Тоют өсүмдүктөрүнүн аныктамасы, тарыхы, маниси жана классификацияланышы. Тоют өсүмдүктөрүнүн өстүрүүдөгү маселелер жана практикалык саясат.
2. Апта	Тоют өсүмдүктөрүнүн экологиясы, айыл чарбанын жалпы өзгөчөлүктөрү, тоют өсүмдүктөрүндө оруп жыйуу жана кургак тоют өндүрүү жана силос. Тоют өсүмдүктөрүнүн сапаты жана оруп жыюу. Тоют өсүмдүктөрүнүн сапаты жана тоют өсүмдүктөрүнөн келип чыккан тамактануунун бузулу
3. Апта	Тоют өсүмдүктөрүнүн селекциясы, урук өндүрүмдүүлүк. Тоют өсүмдүктөрү селекциясында биотехнологиялык методдор.
4. Апта	Дан өсүмдүктөрүнөн жасалган тоюттар (Айыл чарбанын өзгөчөлүктөрү, мааниси, таксономиясы жана жалпы түзүлүшүнүн өзгөчөлүктөрү беде, тоют бедеси).

Курстун планы

5. Апта	Дан өсүмдүктөрүнөн жасалган тоюттар(Кызыл беде,викалар жана башка кээбир дан тоютта
6. Апта	Биринчи ара сынак
7. Апта	Дан өсүмдүктөрүнөн жасалган тоюттар.(Айыл чарбанын өзгөчөлүктөрү,мааниси,таксономиясы жана жалпы түзүлүшүнүн өзгөчөлүктөрү,чымдын турлөрү)
8. Апта	Дан өсүмдүктөрүнөн жасалган тоюттар.(Бром,жылуу климатта өсүүчү буудай түрдүүлөр)
9. Апта	Шалбаалардын аныктамасы,классификацияланышы,пайдалуу жактары,маселелери жана аларды чечүү жолдору.
10. Апта	Шалбаалардын колдонулушу,башка илимдер менен болгон байланышы,физиологиялык
11. Апта	Табигый вегетация,вегетациянын өнүгүшү,бузулган вегетацияларда экинчилик сукцессия.Жайыттардын колдонулушу жана системасы.
12. Апта	Шалбаанын колдонулушу,элеваторду колдонуу.(Силостун техникасы)
13. Апта	Экинчи ара сынак
14. Апта	Шалбаанын селекциясы,өтүлө турган шалбаалардын методдору.
15. Апта	Жасалма уруктандыруу
16. Апта	Отоо чөптөр жана алар менен күрөшүүнүн методдору,контролду жоготуу.Жер семирткичтерин берүү,сугаруу,жер жана сууну сактоо,жаныбарлардын методдорун жеңилдеткен негиз жан
17. Апта	Финал сынагы

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60